

Załącznik Nr 1 uchwały Nr 124/XXII/20

Rady Gminy Janów

z dnia 26 lutego 2020 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE JANÓW
NA ROK 2020**

Janów, 2020

Rozdział 1 Wprowadzenie

1. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Janów na rok 2020 określa sposób realizacji zadań własnych Gminy wynikających z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.), zwaną dalej „Ustawą”.

2. Zadania te obejmują w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

3. Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizuje się w szczególności przez:

- 1) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;
- 2) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych;
- 3) ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych.

Zgodnie z powyższym Gmina ma możliwość przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki uzależnień.

4. Podstawowymi celami Programu jest:

- 1) ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez mieszkańców Gminy Janów;
- 2) podejmowanie działań mających na celu zapobieganie uzależnieniom poprzez redukcję dostępności do substancji narkotycznych, zwłaszcza przez pracę profilaktyczną w środowisku lokalnym;
- 3) wspieranie psychospołeczne osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin;
- 4) wzmacnianie postaw społecznych związanych z ograniczeniem używania substancji psychoaktywnych;
- 5) współpraca z podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania narkomanii;
- 6) organizowanie alternatywnych miejsc i form twórczego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, a w szczególności z grup podwyższonego ryzyka.

5. Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Janów na rok 2020 został przygotowany w oparciu o:

1) Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020 (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016 -2020, Dz. U. z 2016r. poz. 1492);

2) Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2023 (Uchwała Nr 269/XLV/14 Rady Gminy Janów z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 -2023 zmienionej Uchwałą Nr14/III/18 Rady Gminy Janów z dnia 5 grudnia 2018 r. w sprawie aneksu do Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2023).

Polityka rozwiązywania problemów narkotykowych na terenie Gminy Janów prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w powyższym programie i stanowi kontynuację działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii z lat poprzednich.

Rozdział 2

Zjawisko narkomanii

Zjawisko nadużywania środków psychoaktywnych i uzależnienia od nich, jest problemem społecznym. Narkomania stała się problemem medycznym, społecznym i kulturowym. Dziś postrzegana jest jako jednostka chorobowa o złożonym charakterze. W narkomanii, prócz uzależnienia fizycznego oraz psychicznego, występuje także uzależnienie społeczne. Problem używania narkotyków jest dodatkowo złożony pod względem prawnym, gdyż są one nielegalne. Używanie narkotyków jest nielegalne i często ukrywane, trudno jest zatem ocenić rozmiar występowania tego zjawiska oraz związanych z nim niekorzystnych konsekwencji zdrowotnych. Bardzo trudna jest ocena rzeczywistego zasięgu zjawiska używania narkotyków przez młodzież. Na przełomie lat zwiększyła się podaż i różnorodność narkotyków na nielegalnym rynku, a tym samym ich dostępność. Zmieniły się zarówno wzory używania, jak i rodzaj najczęściej używanych substancji. Narkotyki stały się elementem towarzyszącym zabawom młodzieży, czy wspomagającym młodych ludzi w nauce.

Aby zmniejszyć rozpowszechnienie używania środków odurzających, substancji psychotropowych i innych środków zastępczych wśród młodych ludzi, konieczne jest wdrożenie działań ukierunkowanych na wzmocnienie systemu wartości młodzieży i rodzin, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych chroniących przed używaniem narkotyków. Konieczne są także kompleksowe działania profilaktyczne obejmujące całe rodziny. Zintegrowane działania muszą być adresowane zarówno do dzieci, młodzieży, jak i do rodziców oraz nauczycieli. Profilaktyka, jako oferta wzbogacająca wychowanie oraz edukację dzieci i młodzieży, wymaga podjęcia działań ukierunkowanych nie tylko na zapobieganie szkodom, ale przede wszystkim na promowanie zdrowia rozumianego całościowo, które obejmuje wymiary: fizyczny, psychiczny, społeczny, duchowy i publiczny. Jednakże najważniejszym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

Rozdział 3

Warunki realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Janów na rok 2020

1. Realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 jest Urząd Gminy Janów we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Janowie, Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janowie, instytucjami kultury oraz placówkami oświatowymi z terenu Gminy Janów.

2. Koordynację i realizację przedsięwzięć związanych z realizacją zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii prowadzi Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Źródłem pozyskiwania środków finansowych na realizację w/w programu są opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
4. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych Gminy wynikających z Ustawy i niniejszego Programu są ujęte w projekcie Uchwały budżetowej Gminy Janów na rok 2020 w dziale 851, rozdziale 85153.
5. Wszelkie zmiany w wysokości środków finansowych na realizację Programu dokonywane będą na podstawie uchwał Rady Gminy Janów w sprawie zmian w Budżecie Gminy Janów na rok 2020.

Rozdział 4

Zadania do realizacji

Zadania zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 dostosowane są do aktualnych potrzeb lokalnych, skierowane do wszystkich mieszkańców Gminy. Należą do nich:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem oraz współuzależnionych:
  - a) współpraca z placówkami służby zdrowia i ośrodkami leczenia uzależnień w zakresie leczenia, rehabilitacji osób uzależnionych od narkotyków, współuzależnionych, jak również współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Prokuraturą, Sądem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
  - b) działania Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
  - c) szkolenia w zakresie przeciwdziałania narkomanii i pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi dla członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i pedagogów szkolnych.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej:
  - a) prowadzenie poradnictwa dla rodzin, w których występują problemy narkomanii;
  - b) prowadzenie edukacji publicznej w zakresie problematyki narkotykowej poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (broszur, ulotek);
  - c) współpraca z Komisariatem Policji, Ośrodkiem Zdrowia, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Janowie w obszarze przeciwdziałania narkomanii.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo -wychowawczych i socjoterapeutycznych:
  - a) współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie realizacji programów profilaktycznych, działania w zakresie edukacji i profilaktyki w szkołach zmierzające do uświado-

mienia skutków zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych skierowane do uczniów i ich rodziców;

- b) realizacja autorskich programów z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom;
  - c) zakup materiałów informacyjno – edukacyjnych oraz pomocy dydaktycznych do realizacji programów profilaktycznych i profilaktyki środowiskowej;
  - d) upowszechnianie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej tj. plakaty, ulotki, broszury;
  - e) promowanie i organizowanie różnorodnych form edukacji i profilaktyki w zakresie przeciwdziałania narkomanii (prelekcje, pogadanki, warsztaty, konkursy, spektakle, itp.);
  - f) promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych;
  - g) szkolenia przedstawicieli grup zawodowych stykających się z problemem narkomanii;
  - h) podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Janowie poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii:
- a) dofinansowanie realizacji programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin;
  - b) współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami w obszarze przeciwdziałania narkomanii;
  - c) wspieranie edukacyjno – informacyjne, materialne podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką przeciwdziałania narkomanii.
- 5) Pomoc osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego:
- a) udzielanie pomocy wynikającej z ustawy o pomocy społecznej;
  - b) dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem używania substancji psychoaktywnych;
  - c) udzielanie pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od środków odurzających oraz osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych z wykorzystaniem kontraktu socjalnego.
- 6) Realizatorami gminnego programu profilaktyki mogą również być: ośrodek pomocy społecznej oraz placówki oświatowe.

UZASADNIENIE

W związku z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania nr NPII.4131.1.79.2020 z dnia 30 stycznia 2020 roku przez Wydział Nadzoru Prawnego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Nr 115/XIX/19 Rady Gminy Janów z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Janów na rok 2020 należy przyjąć powyższą uchwałę.

W ww. postępowaniu wskazano, że w proponowanym do uchylecia Załączniku nr 1 do uchwały brak jest elementu, o którym mowa w art. 10 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.), gdyż nie określono tam, w jaki sposób będzie realizowane zadanie polegające na pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego. Aby zapobiec uchyleniu uchwały nr 115/XIX/19 złożono wyjaśnienia oraz doprecyzowano Rozdział 4 - Zadania do realizacji w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Janów na rok 2020, który w poprawnej wersji jest Załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie zmiany Uchwały nr 115/XIX/19 z dnia 30 grudnia 2019 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Janów na rok 2020 jest zasadne.